

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Monasticum

In Quo Totius Religiosæ disciplinæ Casus, Regulæ & difficultates clarè videntur, breviter explicantur & resolvuntur Canone, rationibus & Patrum auctoritatibus

Philippus <a Domina Nostra Septem Dolorum>

Augustæ Vindellicorum, 1688

Cap. VIII. De obligatione regularium ad Sacros Ordines.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40745

dialog. cap. 58. Barbof. in Concil. Trid. fess. 22
cap. 3. n. 8. Lezan. verbo Missa n. 54.

XVII. Regulares extra claustra decedentes
possunt ad eorum ecclesias deferri, etiam Pa-
rochis inconsultis, etiamsi ab illis Sacramenti
receperint, ead. Sac. Cong. Barbof. supra n. 61
cap. 26.

CAPUT VIII.

De obligatione Regularium ad
sacros ordines.

SUMMARIUM.

- I. Quid sit ordo, & quotuplex.
- II. An quilibet ordo sit sacramentum.
- III. Quenam sit forma & materia ordinis.
- IV. De subiecto capaci ordinis.
- V. De ministro hujus sacramenti.
- VI. Aetas ordinandorum requisita.
- VII. Pœna ordinatis ante aetatem impo-
- VIII. A quibus incurrantur dicta pœ-
- IX. Suscipientes presbyteratum illicite
pœnas incurrant.
- X. Suscipientes furtivè quas.

- XI. *Simoniacè ordinati quas.*
XII. *Suscipientes non suscepta prima tonsura.*
XIII. *Religiosi extra tempora non ordinantur.*
XIV. *Religiosi ordinantur sine titulo patrimonii vel beneficii.*
XV. *Religiosi, scientes se invalidè professos esse, peccant mortaliter, si ordines suscipiunt.*
XVI. *Aquali Episcopo regulares debent ordinari.*
XVII. *Littera dimissoria à quo concedenda.*
XVIII. *Interstitia quid sint, & quis dispenset ab illis.*
XIX. *Duo Sacri Ordines eadem die non conferuntur.*
XX. *Majores ordines non conferuntur, nisi servatis interstitiis.*
XXI. *Probatio de vita & moribus requisita.*
XXII. *Ordinandorum scientia qualis esse debeat.*
XXIII. *Quo tempore ordines recipi possint.*
H XXIV.

XXIV. Regulares ordinandi possunt excommunicari ab Episcopis.

XXV. Ille non censetur ad quemcunque ordinem ordinatus, cui Papa dixit, Episcopus v. g. Diaconus, &c.

I. **O** Rdo est sacramentum, quo Spiritus sanctus & sanguinem Christi. Bonacin. de sacramentis ordinis disp. 8. q. unica puncto 1. n. 1. Sorus in disp. 14. q. 1. art. 1. Hæc definitio accommodatur singulis ordinibus, siquidem in ordine Sacerdotali confertur talis potestas immediate in aliis verò mediate. Dari hoc sacramentum est res certa de fide. Concil. Florentinum in instructione Armenorum. Trident. sess. 23. cap. Bellarmin. de sacrament. ord. & comment. DD. fuit institutum à Christo in ultima voluntate his verbis: Hoc facite in meam commemorationem, Luc. 22. ibi enim contulit Christus apostolis auctoritatem Sacerdotalem, in qua omnes ordines formaliter, vel eminenter continentur. Valentia tom. 4. disp. 9. distinct. 1. par. 4. Septem verò ordinum species numerantur Presbyteratus, Diaconatus, Subdiaconatus, Acolytatus, Exorcistatus, Lectoratus & Censurarius. Concil. Trid. sup. cap. 1. Concil. Romanum sub Sylvestro Canon 3. & Carthaginensis Canon. 3. 4. 5. 6. 7. 8. & 9. cui subscripsi

Aut Augustinus, Illos singillatim recenset Clemens Pontifex, epist. 2. ad Iacobum Fratrem Domini.

II. Horum tres priores vocantur Sacri per antonomasiam, quia cæteris quatuor in sacro altaris ministerio, & prærogativa assistentiæ, & Officij circa divinum Officium, & sacrificium antecellunt, quamvis dubium sit, an subdiaconatus fuerit olim sacris ordinibus accensus, & aliquibus videtur quod non ex *c. nullus in Episcopum, dist. 60. & aperte docet Innoc III. cap. a multis de erat. & qualir. ordin. Cabassut, lib. 3. cap. 16.* Quatuor posteriores vocantur minores, & non sacri, Sanchez tom. 1 opuscul. moral lib. 7. cap. 1. dub. 1. num. 6. Communior tamen Doctorum consensus iudicat non modo subdiaconatum, sed singulos quoque minores ordines verè esse, & propriè sacramenta characterem imprimentiæ, & gratiam conferentiæ (Esto plures Theologi negent de quatuor minoribus) Concil. Trid. sess. 21. cap. 2. Ubi hos omnes numerat inter ordines, & cap. 3. absolute dicit Ordinem esse sacramentum, quia per omnes illos traditur potestas, sive remotè, sive proximè, ad conficiendum Corpus & Sanguinem Christi. Bellarmin. de ordin. cap. 8. Sanchez sup. cit. dub. 7. Prima verò tonsura non est sacramentum, sed tantum inchoatio quædam & dispositio ad ordines. Sanchez sup. quæst. 6. D. Thom. & alij. Certum igitur est, omnes septem

Septem Ordines dicendos esse unum sacramentum ordinis, quia ad unum finem omnes dirigitur, scilicet Eucharistiam perficiendam, ex omnibus illis integratur unum sacramentum completum. *Bonacina de sacrament. ordinis, disp. 8. q. unica punct 2 n 2.* Episcopatum autem dici potest unum sacramentum generis sed non specie diversum à sacerdotio, & comprehenditur sub illo, ita *Bellarminus sup. cap.* Vel melius dicendum cum Sanchez *sup. q. 1.* quod, sicut consecratio panis & vini continent unum sacramentum, rãquam partes integrales heterogeneas, sic consecratio simplicis Sacerdotis est unum perfectum & verum sacramentum ex verbis Ecclesiæ, *Ecce Sacerdos magnus.* Unde colligitur, characterem, per Episcopatum impressum, esse tantum quoddam augmentum characteris Sacerdotis ipsius necessario supponens & perficiens, & cum eodem tegrum characterem perfecti Sacerdotis constituens. *Sanchez sup. Cabassut. lib. 3. cit. Leza verbo ordines sacri. numer. 2.*

Quoad materiam & formam hujus sacramenti, dico, quod, sicut materia remota est res illa, quæ traditur suscipienti ipsa quoque materia proxima est traditio talis materiæ remotæ, seu instrumentorum, quibus significatur potestas, quæ singulis traditur, materia verò sunt verba illa, quæ in traditione materiæ proferunt à ministro, sicut in po-

cali habentur. *Bellarmin. de ordin. cap. 9. Hen-
riquez lib. 10. cap. 6. & 7. Bonacin. sup. unct. 3.*
Nota, quòd licet contactus materiæ sit de essen-
tia ordinis & sacramenti, quia significatur per
verba formæ, non est tamen necessarium, hanc
materiam tangere ambabus manibus, sed satis
est unica manu; similiter, non est necessarium,
ut simul sint, mathematice loquendo, conta-
ctus materiæ & formæ prolatio, sed solùm,
quod sint simul moraliter, juxta communem
Doctrinam. *Sylvester in sum verbo ordo 1. &
verbo ordo 2. quest. 5. Sotus in 4. distinct. 24. quest.
1. artic. 2. Sanchez. sup. num. dub. 2. numer. 3.
& 4.* Neque est necessarium in consecratione
Sacerdotis tangere immediatè calicem, pate-
nam & hostiam, sed satis est tangere modicum
quid rei, quia, sicut tangès calicem, censetur tã-
gere vinũ, nec oportet imediatè vinũ tangere;
ita tangens patenam, censetur tãgere hostiam.
Imo sufficit, ut extensione manuũ contrectan-
tium patenam ostendatur, se acceptare totum
illud, quod porrigitur ab ordinante, tutius ta-
men est ut Episcopus, qui profert formam, tra-
dat etiam ipse materiam tangendam. *Suarez
tom. 5. in 3. p. 9. disp. 42. sect. 3. n. 12. Bonac.
dicto punct. 3. n. 55. Lexana, verbo Ordines sa-
cri n. 3.*

IV. Loquendo de subjecto capaci, Dico 1°
laborantes morbo caduco promoveri non pos-
sunt ad ordines, in susceptis verò ministrare
dispen-

H 3

dispensari possunt à prælaris suis regularibus
 Provinciali scilicet, aut Generali, si Dei misericordia convaluerit. Prius tamen sunt probandi
 di spatio unius anni aut plus, propter periculum,
 & ante dispensationem debet adhiberi Medicorum
 consilium, & ordinare, ut aliqui Sacerdos
 jejunus eis assistat, ut, si casu cadunt, possit
 perficere Missam, *cap. illud cap. nihil.* q. 1. *Navarrus, c. 27. num. 203.* Non possunt
 celebrare etiam, si rarò cadat, quando spuma
 emittit, sed hæc ratio non bene admittitur, eo
 quod cadentes ex hoc morbo semper spumant.
Sayrus lib. 6. cap. 9. num. 11. Ideo melius
 censendum, debere expectari tempus, quo liberi
 sint. Energumeni, seu à dæmone vexati, non
 possunt promoveri, & promoti sunt perpetuo
 suspensi ab executione ordinum susceptorum
cap. maritum; cap. communiter, cap. clericus, c. 33.
sayrus cap. 9. lib. 6. num. 14. *Bonacius q. 1. de irregul. part. 2. num. 24.* *Bordonus rep. l. 1. num. 89. & 90.* Dico 2. femina non
 est capax ordinis, & si fortè ordinetur, non acci-
 pit characterem. *Toletus in sum. lib. 1. cap. 1. num. 2.*
 Neque hermaphroditus, nisi viget eo sexus virilis,
 imo etiam si talis sexus in ipso prævaleat,
 & ex eo sint verè viri, quia tamen indecens
 omnino est, quod ad altaris misteria talia monstra
 assumantur, maximè, si defectus sit publicus,
 ideo ad ordines sacros non possunt admitti,
 nisi ex Papæ dispensatione.

Sup. Bonac. sup. punct. 2. num. 13. Nec invenitur, quod unquam Papa dispensaverit. Dico 3°. Nullus est capax ordinis, qui non fuerit baptizatus, cap. *Veniens de presbyt. non baptizat.* D. Thom. & alij communiter. Non confirmatus autem est capax ordinis, quia nullo textu hoc prohibetur, Sotus in 4. distinct. 24. quest. 1. art. 4. disput. 9. dub. 3. sect. 1. Navarrus in manual. cap. 22. numer. 9. Quicumque baptizatus, etiam infans, est capax ordinis (quamvis ante discretionis annos non sint ordinandi) etiam si minores, vel etiam majores ordines susceperint, cap. *de iis, qui per saltum ordinantur.* Bonac. supra, punct. 5. numer. 1. Adde, quod in adultis, quando ordinatur, requiritur intentio, ita, ut si quis invitus ordinetur, non recipit characterem. Tolet. lib. 2. capit. 16. num. 2. Lex an. verbo ordines sacri, num. 4.

V. Ordinarium ordinis ministrum Episcopum esse, in confesso est apud omnes, (Suppono consecratum) eaque fuit constans Ecclesie ab initio praxis, & definierunt antiqui canones, Concil. Toletanum 8. q. 7. Constantiens. sess. 8. Florentin. in decreto Eugenij & Trid. sess. 23. cap. 4. & 7. de quo S. Thomas in 4. dist. 25. quest. 1. art. 1. & alij plures. Attamen eadem sessione 23. cap. 10. de reformat. permittitur quibusdam Abbatibus, ut subditis sibi religiosis conferant tonsuram, & minores ordines. Idemque permisserant antiquiores canones Abbatibus

Sacerdotibus & ab Episcopo benedictis, cap. quoniam videmus, dist. 69. & cap. cum contingat de etat. & qualit. ord. & cap. abbates de privilegiis in 6. Suarez tom. 4. de relig. tract. 8. lib. 2. cap. 29. Hæc verò privilegia ad alios prelatos non extenduntur per viam communicationis, quia nunquam fuerunt hoc modo intellecta, neque ad Abbates commendatarios. Tanburin. de iure Abbat. tom. 1. disput. 16. quest. 4. & tom. 2. disput. 2. quest. 1. Ex declarationibus Sacrae Congregationis Abbates habentes jus deferendi baculum, & mitram, postquam Sacerdotalem ordinem & munus benedictionis susceperint, possunt tonsuram, & minores ordines peculiaribus Episcopo subditis conferre, si Episcopi consensus accedat, & litteras dimissorias impetraverint. Item etiam, & regularibus, & specialibus suorum Superiorum dimissorias attulerint, & specialem consensum Episcopi in quo ordines suscipere voluerint, obtinuerint. Quaranta in sum. Bull. verbo ordo. Suarez sup. a numer. 20. Gavantus in Manual. Episcopi verbo abbas a numer. 34. Quando autem abbas suis solis subditis tonsuram, aut minores ordines conferre desiderant, non est necessarium sint benedicti, ita enim habetur ex declaratione Sacrae Congregationis 1619. quam refert Barbosa in collectan. Bullat. verbo ordo.

VI. Dubitans de ætate legitima & præcepta ad ordines, non potest promoveri, quia p...

fessio fiat pro præcepto, & ætas, cum sit deter-
 minata, est expectanda, *Sanchez lib. 2. disp. 41.*
num. 38. Unde ille, cui deest, v. g. semihora,
 ut inchoetur annus vigesiminius secundus pro
 subdiaconatu, vigesimus tertius pro diaconatu,
 & vigesimus quintus pro presbyteriatu, non
 potest illos suscipere, quia *Conc. sess. 21 cap. 12.*
 prohibet, ne quis ordinetur ante illud tempus
 assignatum; ergo necesse est, tangere de anno
 præfixo, atqui non dicitur cæptus annus, de
 quo assignari non potest ad minus quadrans,
 vel quid modicum principij anni à lege deter-
 minati; annus enim hic mathematicè & natu-
 raliter sumitur. *Navar. consil. 9. de tempore or-*
din. Diana part. 1. tract. 16. resolut. 29. Bordo-
nius resol. 67. num. 87. Lexana tom. 1. cap. 14.
numer. 1. Miranda in Manual tom. 1. quest.
39. artic. 1. Pro prima tonsura sufficit annus
 septimus, hoc enim est tempus infantie, ut di-
 cit *Gloss. cap. nullus de temp. ordin in 6.* Ubi ca-
 vetur Episcopis, ne ante hoc tempus primam
 tonsuram alicui conferant, nisi illi, qui religio-
 nem fuerit ingressus. Legitimum verò tempus
 recipiendi minores ordines est post septen-
 nium usque ad duodecimum annum, quo com-
 pleto, Acolytatus suscipitur. *Toletus in Summa*
lib. 1. cap. 61. numer. 1. & 2. Gavantus in Ma-
nual. Episcop. verbo ordines minores num. 6. &
10. Lexana verbo ætas n. 6.

VII, Religiosi suscipientes ordines ante le-
 gitimam

gitimam ætatem remanent suspensi in perpetuum. Ita Pius II. in Bulla cum ex sacrorum anno 1461. tom. I. Bullar. inter Bullas huius Pontificis, num. 7. Idem confirmat Bullæ Iulij III. Clementis VIII. Pauli V. & Tridentinæ sanctiones sess. 23. cap. 12. Cabassius lib. 3. de ordinis sacramento, num. 11. & si, huiusmodi suspensione durante, in eisdem ordinibus ministrare præsumperint, eo ipso irregularitatem incurrunt. Pius II. sub. huiusmodi autem suspensio solum est ab executione illius ordinis ante legitimam ætatem suscepti, ut patet ex verbis decreti, in eisdem ordinibus ministrare præsumperint. Unde non impedit usum aliorum ordinum legitime susceptorum. Summa de censuris disp. 31. sect. 1. Quaranta in summa Bullar. verbo ordo. Permanet autem hæc suspensio non solum usque ad legitimam ætatem sed ea etiam superveniente usque ad dispensationem & absolutionem Papæ reservatam. Thelus in summa, lib. I. cap. 61. Corneio, tom. I. in 3. part. disput. 4. de suspens. dub. 1. Ab hac tamen suspensione, seu irregularitate, possunt prælati regulares suos subditos absolvere, scilicet Generales & Provinciales in foro conscientiæ, si non sint deductæ ad forum externum. Vide pro hac difficultate Lexaniam tom. I. cap. 14. n. 21.

VIII. Hanc suspensionem incurrunt omnes, qui ex dolo, aut malitia, & scientes suscipiunt

piun
tem;
fide,
suscip
lum a
hum a
vel m
riam.
tio, cap
& in a
appon
solum
rint, &
ignora
rantia
dolo, u
nis per
sumunt
agunt,
reddit i
munica
tram. q
IX.
ætare, a
rit susp
sionem
verò, q
lebrat &
cum sus
excomm
piu

piunt ordinem aliquem ante legitimam aetatem; qui verò sine dolo & malitia, sed bona fide, aut ignoranter crediderunt, posse ordines suscipere, minimè incurrunt, quia Pius II. solum apposuit illam contra præsumentes; verbum autem præsumptio significat temeritatem vel malitiam excludentem omnem ignorantiam. *Caietan. in summ. verbo excommunicatio, cap. 81. Navarr. in manual. cap. 27. n. 24. & in cap. statuimus. n. 62.* Et quando non apponuntur talia verba, præsumere, &c. sed solum, fecerint, perpetraverint, non obediunt, &c. comprehenduntur etiam ignorantes ignorantia crassa & affectata, quia talis ignorantia affectata & crassa æquivaleret malitiæ & dolo, unde non excusantur à censuris, aut pœnis per legem impositis. Qui autem non præsumunt, sed ignoranter sine culpa & sine dolo agunt, excusantur, quia talis ignorantia actum reddit involuntarium. *Sylvester verbo excommunicatus. 7. n. 87. Miranda in tract. de Sacram. q. 2. art. 12. Lez. tom. 1. c. 10. n. 33.*

IX. Suscipiens presbyteratum sine legitima aetate, aut legitima licentia, eodem actu incurrit suspensionem & irregularitatem; suspensionem quidem propter dicta; irregularitatem verò, quia, cum ordinatur cum Episcopo, celebrat & consequenter exercet actum ordinis cum suspensione. *Navar. in cons. 4. de cleric. excomm. ministr.* tamen praxis Cancellariæ illum

illum non reputat irregularem. *Suar. de Cen-
suris disp. 31. sect. 1. Quaranta in summa Bulla-
rii verbo ordo. Corneio disp. 4 de suspens. dub. 2.*

X. Suscipientes furtivè, hoc est, non verè
examinati, vel admissi ab Episcopo, sed exami-
ne vel admissione alterius utentes, incurrunt
irregularitatem. *c. 1 & ultim. de eo qui suscipit
ord. suscipit Hurtadus disp. 2. de irregul. dub.
1. n. 3.*

XI. Simoniam in ordinis susceptione com-
mittens, ab ordinis executione suspenditur
*cap. inquisitionis de accusat. cap. qui studet
quest. 1. & perpetuo deponitur ab officio cap.
cum super de confessis. cap. de hoc de simonia. Et
etiam ipso jure suspensus extravag. 2. de simo-
nia. Sylvester verbo suspensio n. 7. Item est ipso
jure excommunicatus. Extravag. 2. sup. cap.
tansa de simonia. Suarez tom. 5 in 3. partem
disp. 22. sect. 5. n. 22. Incurrit etiam poenitentiam
Pio V. statuta in constitut. cum primis. Et
Sixto V. in Bulla Sanctum & salutare. in 2. tom.
Bullarii inter hujus Bullas n. 91. quam, quoad
punctum hoc de simoniacè ordinatis & ordi-
nantibus, non reduxit ad terminos juris com-
munis Clem. VIII. *Aldrete lib. 2. de religio-
discipl. cap. 16. n. 44. & 45.**

XII. Suscipiens ordines, non susceptà pri-
vè concurrà, validè illos suscipit, quia non est po-
priè sacramentum ordinis, proinde non est
cessaria necessitate sacramenti, sed solum po-

cepti illam recipere ante omnes ordines. *Toletus in summa l. 1. cap. 7 n. 8.* Nihilominus recipientes ordines ante ipsam graviter peccant, quia faciunt contra praxim, præceptum, consuetudinem, & intentionem Ecclesiæ, quæ hunc saltum valde abhorret, & quia hoc est contra declarationem Sacræ Congregationis super *cap. 14. sess. 23. Concil. Trid.* Propterea hoc facientes, incurrunt & contrahunt irregularitatem vel saltem suspensionem, uti ex stilo curiæ Romanæ habet *Thesaurus super cap. 13. §. recipiens ordines, & sequens.* Ab hac tamen irregularitate seu suspensione tales religiosi poterunt absolvi à suis prælatis; Non ideo tamen tenetur ulterius ad illam suscipiendam, cum nullus textus id suadeat. Interim credo, quod securius sit abstinere ab exercitio cujusvis ordinis & ad sacram pœnitentiariam recurrere, quæ solet litteras concedere ad effectum supplendi primam tonsuram vel ordinem aliquem omissum. *Lexana, tom. 1 cap. 14. à n. 23.*

XIII. Religiosi post Concil. Trid. non ordi nantur extra tempora, quia licet fuerint varia illis concessa privilegia, tamen Concil. Trident. hoc prohibet *sess. 23. cap. 8.* & confirmat *constitut. Pii II.* & est praxis Ecclesiæ, ipsumque Concil. *sess. 25 cap. 2.* præcipit omnia & singula in suis decretis contenta observari à regularibus, non obstantibus quibuscumque

que privilegii. *Miranda in manual, tom. 1. q. 38. art. 4.* Concessio autem quædam facta patribus Societ. Jesu, ut possint ordinari extra tempora, non communicatur aliis, quibus Papa id expresse declaravit. *Peyrinis tom. 1. privil. in constitut. 2. Sixti IV. n. 38.*

XIV. Debent religiosi ordinari sine titulo beneficii aut patrimonii, quia licet Concil. Trident. generaliter id præcipiat pro omnibus, non tamen extenditur ad regulares, quibus illis, inquit Antonius 3. part. titul. 14. non titulo deservit spolia. *Navarrus in manual. cap. 27. n. 258.* hoc etiam dicit de Scholasticis Societatis Jesu, qui tria simplicia vota fecerunt, quia sunt verè religiosi, & ita declaravit *Gregorius XIII.*

XV. Unde dicendum est, religiosum, qui seipsum suam professionem irritam esse & invalidam, si ordines suscipit, peccare mortaliter & incurrere pœnas, quas clerici seculares incurrunt, si ordinantur sine beneficio, aut patrimonio: quia reverà non est religiosus sed secularis, & ita, si ordinatur, debet ordinari sine titulo patrimonii aut beneficii. *Bonac. de cas. sur. q. 2. punct. 10. difficult. 5. n. 4.* & notandum peccat mortaliter, sed remanet suspensus ex constitutione *Pii II. in Bulla, cum ex eorum, ordinum.* Quòd si bona fide, ignorantia nullitatem suæ professionis, ordines receperit, sicut non peccavit, ita neque aliquam incurrit

rit suspensionem, quæ, ut gravis censura, supponit peccatum mortale. *Bordonus resolut.* 8. n. 32. *Lexana verbo ordines sacri* n. 17. & cap. 14. tom. 1. n. 10.

XVI. Sacra Congregatio anno 1619. de mandato Clementis VIII. præcipit omnibus regularium Superioribus litteras dimissorias concedere suis subditis regularibus, qui præditi qualitatibus requisitis ordines sunt suscepturi, ad Episcopum tamen diocæsanum, scilicet illius monasterii, in cujus familia positus fuit ordinandus, & si diocæsanus abfuerit, vel non habiturus sit ordines, ad alium quemcumque Episcopum conferentem ordines, *Lexana tom. 1. cap. 14. n. 12.* Qui verò scienter se fecerit ordinari cum falsis, aut fictis, aut fiducia- libus litteris aut titulis, pœnam suspensionis incurrit ex declaratione *Urban. VIII. in constit.* quæ incipit [*Secretis*] *Decembris 1624.* Et hoc erat antea decretum per cap. *neminem* & cap. *Sacrorum distinct.* 70. in quibus statuitur, talem ordinationem esse vacuum & irritam. Ubi *Glossa* id exponit secundum ordinis executionem: simile decernitur à *Concil. Trident. sess. 21. cap. 2. de reformat.* Certum igitur est, neminem debere ordinari, nisi per proprium Episcopum, aut cum ejus licentia, de qua constat. *Cassanum lib. 3. praxis cap. 16. de ord. Sacram.*

XVII. Litteræ dimissoriæ pro religiosi ordinandis debent esse suorum Superiorum regula-

regularium, quia, quamvis Concil. Trid. Sess. 4.
 cap. 8. hoc tribuat ordinatio, nomine ordinari
 in presenti quoad regulares intelliguntur pre-
 lati religiosi. Constat ex praxi Ecclesie,
 quia illi soli habent notitiam de moribus &
 scientia ordinandorum regularium; & ideo
 videtur ad eos necessariò spectare. Et ita
 citur declaratum à Sacra Congregatione.
Varrus lib. 2. cons. conf. 22. & 23. Henricus
lib. 7. de indulgent. c. 26. Talesque littere,
 jam supra diximus, debent esse juxta formam
 Clementis VIII. & sacre Congregationis,
 licet directæ ad proprium Episcopum diocesis
 sanum, nempe illius monasterii, in quo est
 familia ordinandus, prout continet
 Decretum Romæ die 16. Martii 1696. Quod
 verò sint illi prelati, qui tales litteras possunt
 dare inferioribus, videnda sunt ejusdem
 religionis statuta, quia in diversis ordinibus
 verba sunt, ut plerumque prelatorum privi-
 legia. *Lexan. cap. 14. n. 18. & verbo, ut*
sacri n. 12. & verbo, dimissoria n. 4. & 5.

XVIII. Interstitia dicuntur tempus
 quod juxta Concil. Trid. intercedere debet
 ter unum & alterum ordinem recipiendi
 quo posito, dico, ordines majores non
 conferri, etiam religiosi, non servatis inter-
 titiis, ita scilicet, ut subdiaconatus non con-
 feratur, nisi servato interstitio unius anni à
 promotione postremi gradus ordinum minorum
 &

lic de cæteris ordinibus, ita statuitur à *Concil. Trident. sess. 23 cap. 11. 13. & 14* Verum tamen est, quod prælati regulares possunt dispensare cum suis subditis in interstitiis; quia hæc facultas conceditur Episcopis ab ipso Concilio: ergo & prælati regularium, quia habent jurisdictionem quasi Episcopalem, & quia possunt melius judicare de necessitate dispensationis. *Suarez tom. 4. de relig. tract. 8. lib. 2. cap. 12. nn. 21.* Igitur prælatos regulares posse dispensare in interstitiis certum est, quia eorum potestas, quoad jurisdictionem, non est inferior potestate Episcoporum: Potestas enim in prælati regularibus æquipatur potestati jurisdictionis Episcoporum. *Glossa verbo, regularis, cap. ne pro defectu. 41. de elect. per cap. si quis deinceps. 16. quest. fin.* Nihilominus prælati regulares debent in litteris dimissoriis petere ab Episcopis, ut dignentur dispensare in interstitiis suorum subditorum, quos dimittunt ad ordinationem, & de legitima causa Episcopos admonere in iisdem litteris, & fidem facere; ad illos enim spectat hæc attestatio. *Bonaesina de ordine pag. 5. n. 34. Quaranta verbo ordo. §. queritur. Miranda tom. 1. quest. 38. art. 7. & plures alii, quos citat Barbosa ad cap. 13. sessio. 21. n. 9.* Ubi refert, fuisse decisum, Episcopos teneri se conformare cum supplicatione Superiorum regularium, quorum est providere & judicare de necessitate suæ ecclesiæ.

I

Pey-

*Peyrinis tom. 1. privil. constit. 2. Sixti IV
S. 11. n. 35.*

XIX. Duo sacri ordines eodem die etiam regularibus non conferuntur, privilegiis ac quibusvis indultis concessis, non obstantibus quibuscumque; Ita statuitur in *Concil. Trident. sess. 23. cap. 13.* etiam rationabili causa subistente sine dispensatione Papæ, aut alterius eius autoritatem habentis. *Miranda in manuali tom. 1. q. 38. art. 5. & suscipiens aliter, incurret suspensionem ab ordine posteriori recepto inter hos duos sacros ordines cap. litterarum temp. ordinat. & suscipiens quatuor minorum cum subdiaconatu simul suspensus est à subdiaconatu. cap. 2. de eo qui furtive ordines suscipit Cabassutius lib. 3. praxis cap. 16. n. 16.* Quod ad minores ordines attinet, ad arbitrium Episcopi possunt una die conferri, si expedire dicaverit, non autem majores ut *Concil. Trident. sess. 23. cap. 13. & 12. & 14.*

XX. Majores igitur ordines non possunt conferri etiam regularibus, non servatis iuramentis, nisi dispensentur, causa autem huiusmodi dispensationis in omnibus ordinibus non eadem, nam in minoribus sufficit quæcumque causa, etiam si non sit urgens, quæ videtur Episcopo magis expediens, ut habetur in *Sessione 23. cap. 11. Rodericus tom. 3. quæst. 1. art. 4. ad subdiaconatum requiritur necessitas aut ecclesiæ utilitas, iudicio Episcopi, &*

ad diaconatum verò non exigitur tanta necessitas, cum Concil. nihil de hoc dicat, sed solum voluntati rationabili Episcopi id relinquit, dicta sess. 23. cap. 13. Ad præsbyteratum major causa requiritur, scilicet Ecclesiæ utilitas & necessitas simul iudicio Episcopi, unde necesse est, ut utilitas & necessitas simul interveniant, quod non est necessarium in aliis ex ead. sess. cap. 14. Miran. in manual. 9. 38. a. 8. Rodericus sup. eod. art. & art. 6. Lezana tom. 1. cap. 14. n. 16. Annus pro interstitiis requisitus non est solaris sed ecclesiasticus. Hinc Sacra Congregatio declaravit eos, qui ad aliquem ordinem fuerunt promoti v. g. Quatuor temporibus Quadragesimæ, posse anno sequenti eisdem quatuor temporibus promoveri, licet annus naturalis integer non fuerit tunc lapsus, propter Pascha celerius celebrandum. Lezana. sup. n. 17.

XXI. Probatio de vita & moribus, tum iure divino, tum ex Concil. Tridentino pro suscipiendis ordinibus requisita, etiam procedit in religiosis, ita ut si prælatus religionis det licentiam subdito vitæ culpatae, peccabit mortaliter, si vitæ culpæ sint cognitæ in sæculo, si solum intra ordinem. Lezana verbo ordines sacri, numero 21.

XXII. Ordinari posse regulares ab Episcopis, etiam si linguam Latinam non calleant, videtur existimare Peyrinis tom. 2. privil. in consis.

Stit. 26. Leonis X. n. 25. Quia tamen Concil.
Trid. sess. 23. cap. 11. vult ordinandos etiam
 in minoribus ordinibus linguæ Latinæ intelli-
 gentiam habere, & hoc sit conforme juri natu-
 rali, ut ministri Ecclesiæ intelligant, quæ fi-
 ciunt, ideo sine aliqua saltem intelligentia Sa-
 cramentalis, & spe majoris non creditur, esse li-
 tum aliquem ordinari. *Lezan. tom. 1. cap. 11.*
num. 24. An verò tanta scientia requiratur
 in regulari, quanta in sæculari? Respondetur
 quòd recipiens ordines, præcisè ut choro in-
 viat, & Missam tantum celebret, ex communi
 sententia non indiget tanta scientia, sed suffi-
 cit, ut sciat rectè legere, & intelligat verba
 prout jacent. Et re vera, ut ait Bordon. *resol.*
lut. 67. quest. 18. 2. partis resolution. n. 1.
 videant Sacerdotes præsertim, qua conscientia
 possint quotidie Missas & divina officia ce-
 leberrè, qui ita modicè sciunt legere, ut in singulis
 lineis unum vel alterum verbum mutent, &
 adulterant, & ad risum moveant peritos & re-
 verentibus circumstantes, certè expectent tremendum
 judicium expulsionis, quam comminatur Dominus
 Deus per Oseam Prophetam his verbis, *Quia
 scientiam repulisti, repellam te ne sacerdos sis in
 Sion.* Et certè placet hæc opinio, præsertim
 respectu sacerdotii, si enim minus expertus
 arte mechanica, repelluntur & reprobantur
 quia in ea sunt rudes, quæ ratio suadere potest
 non esse repellendos rudes & ignaros, qui
 g

quam Latinam non legunt, sed lædunt mutilantes & scorticantes, & sæpe sensum mutates. Præterea illiterati non promoventur, *cap. illiteratos dist. 36. addit gloss. penitus illiteratos.* Unde, qui mediocriter linguam Latinam intelligunt, non sunt irregulares si promoventur. *Concil. Trident. sess. 23. cap. 11. Bonacina q. 2. de irregularit.* Illiteratus autem censetur ille, qui scit legere, & aliquid intelligit, vel saltem dat spem profitendi in litteris. *Glossa reputamus de præbendis, Bordonus resolut. 11. q. 2. S. 5. & resolut. 54. n. 20.* Scientia igitur mediocris est requisita, & non tanta in regularibus, quanta in secularibus, qui ad curam animarum tendunt.

XXIII. Tempus conferendi ordines, & minores & majores, præfixum est in quatuor anni temporibus & in sabbatho ante dominicam de Passione & in sabbatho sancto, *cap. 3. de temp. ordin.* Possunt etiam Episcopi conferre minores ordines etiam dominicis & aliis festivis diebus tantum, ut dicitur *in dicto cap. 3. sup. de temp. ordin.* His etiam diebus hoc possunt Abbates potius quam in quatuor temporibus, ne episcopare videantur, id est, ordinationes generales tenere. *Sylv. verbo ordo. 2. q. 6.* Hi autem dies festivi debent esse de præcepto, satis tamen erit, si solemnitas Festi celebretur in sua religione aut monasterio, licet apud alios non celebretur. *Henriquetz in summ. b. 9. c. 28. S. 1.*

Tonsura verò potest conferri qualibet die, quia ita habetur consuetudine Ecclesiæ. *Bonac. de censuris disp. 3. puncto 6. n. 1. Lezana verbo ordines sacri numero 9.*

XXIV. Religiosi, missi à prælatis religionum ad sacros ordines, possunt ab Episcopo examinari ex decreto *Clem. VIII.* in quo expressa mentio fit de examine faciendò ab Episcopo, & illi decreto subduntur omnes monachi, & regulares. *Bordonus resolut. 67. n. 48.* Hoc tamen decreto non obstante, potest, si vult, illos non examinare, non solum quando non litterati fuerint, sed etiam, si id sibi non constet. Potest enim conscientiam suam conformare cum conscientia prælati attestantis de illorum sufficientia. *Portellus in dub. regular. in addit. n. 1. Peyrinis tom. 2. de prælato, q. 3. cap. 7. n. 1. Lezan. verbo ordines sacri, n. 13.*

XXV. Quæritur, an summus Pontifex plenitudine suæ potestatis solo verbo, dicens v. g. Esto Diaconus, vel Sacerdos, sit aliquis validè ordinatus, nullâ tactâ materiâ. *De c.* Papa dici hæc verba cum intentione ordinandi? Respondeo, talem non esse ordinatum, quia sacramentum ordinis conficitur essentialiter, & substantialiter ex materia, & forma, atqui hic deest materia, quam Papa de plenitudine potestatis supplere non sit inducitur Ecclesiastico, sed divino. Cum ergo deest essentialis, nullus est ordo. *Bordonus resolut. 67. n. 91.*

XXVI. Notandum pro supradictis in hoc capite, quod excommunicatio, quam solet ponere Episcopus ante ordinationem contra eos, qui habent aliquod impedimentum occultum, afficere etiam regulares, quia in illo actu subduntur Episcopo. *Peyrinis tom. 1. privil. in constitut. 1. Julii II. §. 16. n. 36.* Addens, ab illa irregularitate, quæ incurritur suscipiendo ordines, cum tali excommunicatione absolvere posse prælatos religionum. Absolutiones etiam, & dispensationes, quas Episcopi solent dare ordinatis ad cautelam, profunt etiam regularibus exemptis, qui in hoc casu subduntur Episcopo ut supra. *Henriquez lib. 10. de sacramento ordinis, cap. 20. n. 2. & Sylvest. verbo irregularitas q. 9. n. 11.*

CAPUT IX.

De obligatione Regularium ad observationem Regulae & constitutionum.

SUMMARIUM.

- I. *Quid sit regula.*
- II. *Omnis religiosus tenetur ad observantiam regulae.*